



**Mădălin
Roșioru**

psihopoeme

cântă zeiță mânia ce-aprinse bujia descrierii *o cie!* urlau temeinic afară cum scrie la carte din el dar cum să fii dom'le persan? au persadan... fii serios! ți-ața mai departe cu fețele întoarse la spate în estimp MS-Dos cu degetele înnebunite porneau *you're such a pimp!* tractoare și avioane digitale picioarele li se încleiaseră în coconi împăratești de păianjen ca o clisă savantă – o anghinare boantă vălătucise povești volatile volante și volane din timp și covoare persane și alte zburătoare de sub soare urlând cu temeinică groază la cele tractoare puse pe arat sau pe deznopțat înfiorătoare cu fețele-ntoarse scurmu dar pământul visează sau cerul sau apa cocori împăratești cu pluguri și ghiare și gioarse de humă în pantă și pești – sau cireți răscrăciți ca o clisă savantă antumă promisă / dezisă...

(În istoria cretină toți puțim a motorină – mai multă sau mai puțină: os tentat cu ostentație de un câine scos din rație: mintoșenie de crai cârțos și inorog căpuțelnic și herțog hălămottenit cu cai scămoțat în troscotecă la margini de tropotecă palid zagonit din rai – ne mai dai – nu ne mai dai...)

umbra mea-s fârțecată de copitele cailor – nicioand n-am fost mai fericit – zăcea pe / orizontul vostru îngust de așteptare răstignită pe ape / străvezie de clor mă durea foarte tare înțepată – de tocure bete cui și-umblătoare haihui mă trăgea după ea îmi făcea temenea și-o călcăm în picioare: ce siluetă siluită! și-obosită-mi zâmbea fără pace flendurită de țapte cojoace stătea ca pe ace udată cu țapte năstrape de ploaie-nvia negrețit după trei-patru zile bontoșchioape hilare și-un alt asfințit – acest lucru mi se-ntâmplă când mă zbat cu dânsa-n tâmplă

ca un strop de lemn miop pușca bunicului în roata nimicului nu valora – ce clar e! – doi bani peste ani năpristani

ploua de sus în jos cu apă udă neputincioasă cu oscioare de zeu să te mai audă zăludă zic eu paparudă iubită – la greu – de golani

the cereal killer won't be awake before dawn you know what I mean & what you've seen: când iubirea se gata eu cred că mai trebe s-o facem o dată – artificierii artificioși băsăneau întruna numai moți pe groți: căpitanii trage spadele din teacă (însă nu cu totul ci numai oleacă)

chiar și tu o să ajungi ca prelații cei prelungi... încolțit de cartofi murescat de pantofi auleu mânca-mi-ai turul deochia-ți-aș împrejurul – zise-atuncea gîgi durul ardere-ai tutun de tot – da-ți-aș una peste bot!

În concluzie vestea-i că se delirează și treaba-nasoală – peste povestea noastră planează o confuzie totală: [las-o mai moale, măi tată: asta-i apă

tristilat! ...sunt regele sunt rambo sunt tantric sunt arthur – de viața mea mă doare undeva – cel mai mândru mai fachi și mai tandru bulanguiu – ...liru liru (crocodiru) a-mbătat tot cimitiru!] hop ț-ața!

secolul păi să tot fi fost ca la vreo douăzeci ploua emfatic englezește ploua în epoca tramvaiului cu câini și pisici eram (crocodiru) mă uitam prin copaci după hergheliile bunicului într-o ceață turcească obsoletă dar indiferentă o iguană albastră fuma – visătoare... cafeaua se răcea eram supraomul (crocodiru) cafeaua se răcea

debarcam smuls din fumul crâțmelor ticăloase de care îți puteai sprijini bicicleta – de nu cumva preferai pentru eternitate caii bunicului rânchezând prin copaci indiferentă cafeaua se răcea eram tot (crocodiru) supraomul (crocodiru) vețnic – îndrăgostit de suprafemeile cu (supra)nume frumoase balada lor fusese declamată de mult bianca vai! fusese uitată tot astfel luana esmeralda sau gaviota urmașele zăpezilor de ieri epigonizau astăzi și mâine mama ta de câine tras în bandă păi în ghețele mele vorbărețe de hermes nu și hermetice debarcam și eu ceva acolo care contrabandă de unde-atâta – ce plec? – păi secolul păi să tot fi fost hăt ca la vreo douăzeci... de-o manea țucardea – ori cu creieri de fante aur cu triamante

printre traversele de cale ferată măgarii ronțăiau ghiociei țigara fumega suavă printre ei

cafeaua se răcise de mult mă întrebam cu sufletul la gură borșosul oare cine fuseseră – îi tremură osul! – dacă fuseseră în afară de mine bianca luana esmeralda și gaviota (în fabrici și uzine) oare bunicul avusese cai cu adevărat oare supraomul (crocodiru) se lăsase de goange și de fumat de-adevăratalea ca(l) la alimentară niciodată există măgari albi înțeri cu placă dentară cafele răcite prin gări și țigări stinse demult în epoca tramvaiului tras de cai ploua ca și acum măi băieți pe speze proprii verzi pe pereți supraomul (crocodiru) – că doar nu (ți de ce nu) bunicul – va telecomanda o cafea / unei cafele și ploii să înceteze naibii odată cu prostiile astea de fată bătrână

nu se știe dacă această sublimă debarcare nu va salva ghiociei – **ar trebui un miracol**

debarcasem în mijlocul oilor pe care le număra vecinul ca să adoarmă eu și cu măgarii ce mai mițcam pe-acolo și dulcea mea povară feminin-sensibilă la ploaie niște câini coboară nontalant din tramvai oare or avea bilet? eu și certitudinea miracolelor eu (crocodiru) fute-m-aș cu detărita moștenitor direct al cailor bunicului pe care nu l-am cunoscut niciodată pe care romane nu i-am cunoscut niciodată pe care-i aud rânchezând prin copaci sectoristul nici nu poate să doarmă din cauza lor m-a amenințat că mi-i împuțcă s-a săturat de numărăt oi că machidon nu e și de povestea asta cică mi-ar da muie cu caii bunicului cu tot pe care zice-se ce aia lui de burju că l-ar fi bă(t)ut într-o iarnă la cărti ce roșu-n obraji ce stupid se lasă seara fiindcă eu (crocodiru) mi-am servit cafeaua desigur ploaia a stat – neapărat – iar supraomul (crocodiru) de țigări nesmintit s-a lăsat...

no man`s land

Ioan HOLBAN

Cum începe viața



Cînd se naște, omul se *în-ființează*; apoi, ca la o a doua naștere, întâmplările, asumarea cuvîntului – „urcușul” în cuvînt, cum îi spune Lucian Blaga – sau a unei privescări anume aduc întemeierea în social. Scriitorii importanți, în jurul vîrstei de cincizeci de ani, au căutat acel moment inaugural, s-au întors spre origine, din curiozitate, poate, sau din credința că numai astfel își pot regenera ființa și opera. Iată-l pe Marin Preda în *Viața ca o pradă*: „Aventura conștiinței mele a început într-o zi de iarnă cînd o anumită întârziere m-a făcut să înțeleg deodată că exist. Era multă lume în casă, ființe mari așezate în cerc pe scaune mici și care se uitau la mine cu priviri de recunoaștere, dar parcă îmi spuneau cu ostilitate, te vedem, ești de-al nostru, dar ce faci? Atunci am auzit o voce: «Lăsați-l în pace! Na, mă, și pe-asta!». Și cel ce rostise aceste cuvinte a luat de undeva de pe sobă o piine mare și rotundă și mi-a întins-o. Atunci mi-am dat seama că țineam strîns ceva în brațe, tot o piine, și că asta era cauza privirilor rele îndreptate asupra mea. Puseseam mîna pe piinea de pe masă care era a tuturor și nu mai vroiam să dau la nimeni din ea. Iar acel om, de care ascultau toți, în loc să mi-o ia cu forța, cum furios se pare că vroiau ceilalți, făcîndu-mă să scot răcnete, îmi mai dăduse una: «la-o, mă, și pe-asta!». Parcă m-am trezit dintr-un somn. M-am uitat la toți liniștiți și am pus încet și cuminte piinea din brațe pe masă. Nimeni nu mai m-a luat după aceea în seamă, au început să rupă din ea și să mănînce». Există aici, mai întîi, semnul unei predestinări „epice” a destinului lui Marin Preda: aventura conștiinței, totuna cu aventura scrisului său, nu începe nici cu un gînd, nici cu o lectură sau o revelație de ordin spiritual, ci cu o întimplare și cîteva cuvinte ale căror dimensiuni par a programa existența protagonistului acestei scene: ea se va desfășura printre întîmplări care se ordonează în texte după regulile cuvîntului, așa cum pilitura de fier se asază într-o formă anume în prezența magnetului. Secvența de deschidere a autobiografiei lui Marin Preda surprinde, asadar, clipa trecerii ființei din spațiul guvernamentului de *instinct* în acela dirijat de *conștiință*, a plămădirii *formei* din ceea ce este *inform*, anticipînd nu doar o carte, ci viața însăși. Întîmplarea și cuvintele rostite fixează raportul dintre conștiință și instinct, un raport care, pînă a deveni literar, parte constitutivă a universului românesc, este, iată, existențial: „Din această întîmplare ar reieși că instinctele de acaparare m-au dus departe de viață, ceea ce nu s-a dovedit. Totuși aventurile vieții noastre sînt ale conștiinței, desi viața ei adevărată nu e niciodată liberă de instincte și nu o dată e neputincioasă în fața lor, în rău, dar și în bine”; plecînd de la această morală a fabulei relatate mai înainte, ochiul naratorului urmărește atent „gilceava” instinctul cu conștiința în gesturile, cuvintele și gîndurile copilului sau adolescențului pentru a descoperi aici prima vîrstă a scriitorului: apariția apartinței copilăriei, dar protagonistul „aventurii conștiinței”, pe care o declanșează scena petrecută într-o zi de iarnă, este scriitorul.

Orice încercare de a-l descifra pe Lucian Blaga trebuie să înceapă cu țilcuirea tainei pe care o ascunde prima propoziție din *Hronica și cîntecul vîrstelor*: „Începuturile mele stau sub semnul unei fabuloase absente a cuvîntului”: accentele au fost căutate, mai cu seamă, în *absența cuvîntului*, în ceea ce are semnificativ și proiectiv această absență pentru destinul poetului și filosofului. Dar povestea plină de penumbra a instalării în logos începe, desigur, prin cuvîntul *fabulos*: „înființarea” limbajului, *făptuirea* sa sînt evenimentele care decid sensul existentei și, dincolo de acestea, trasează calea de acces în *lumea cealaltă*, în fabulosul miturilor și arhetipurilor. Intrarea în cuvînt este o inițiere în misterele unui univers străin de existența cursivă a ființei și, totodată, uimirea descoperirii a unui cod secund pe coordonatele căruia omul părăsește definitiv starea embrionară: „Despre neobisnuita înființare a graiului meu aveam să primesc o înștiințare de știri mai tîrziu, de la Mama și de la frații mei mai răsăriți. Aflai atunci că în cei dintîi ani ai copilăriei mele cuvîntul meu nu era – cuvînt. Cuvîntul meu nu semăna cu nimic. Nici măcar cu o stîngace dibuire pe la marginile sunetului, cu atît mai puțin cu o prefigurare a unei rostiri articulate. Adevărat e, pe de altă parte, că mușenia mea plutea oarecum în echivoc și nu îndeplinea chiar în toate privințele condițiile unei reale mușenii, căci lumina cu care ochii mei răspundeau la întrebări și îndemnuri era poate mai vie și mai înțelegătoare decît la alți copii, iar urechea mea, ispitită de cei din preajmă, se dovedea totdeauna fără scăderi. Cînd eram pus la încercare, cedam pe planul mișcării și al faptelor. Poate că starea mea embrionară se prelungea dincolo de orice termen normal, pentru că avea în vedere un urcuș tocmai de toate zilele, sau poate o nefirescă luciditate s-a vîrît, cu efecte de anulare, între mine și cuvînt”. Fiul Mamei devine Fiul Cuvîntului; povestea făptuirii acestuia este istoria instalării convenției limbajului: codul comunicării prin tăceri și prin lumina ochilor nu este suficient pentru că nu răspunde principalei legi a rostirii: a *spune* pentru a *fi*: „îmi amintesc cu satisfacție de clipa cînd, sînd cu toții împrejurul mesei, eu m-am silit să spun ceva, iar Tata m-a întreput cu o exclamație de bucurie: «Bravo!». Izbutisem să imit înțlia oară un „r” purificat de orice aproximații. De acest eviment, vrednic de a fi însemnat în calendar, s-a luat act în chip solemn în toată familia, ca de nașterea unui nou copil”: a doua naștere înseamnă anularea aproximațiilor, în-ființarea, momentul al trecerii din biologic în social. Măcar din cînd în cînd, fie și la cincizeci de ani, trebuie să ne uităm în urmă, să ne căutăm începuturile pentru a afla cine sîntem și ce am putea fi. Să ne regenerăm, adică.